

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15032081	de Fene	Fene	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
FME	Fabricación mecánica	CMFME02	Soldadura e caldeiraría	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0007	Interpretación gráfica	2021/2022	5	133	159

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	JUAN JOSÉ DÍAZ ROMERO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Este módulo profesional contén a formación necesaria para desempeñar a función de produción, que abrangue aspectos como:

- Interpretación de planos empregados en fabricación mecánica.
- Preparación de esbozos de útiles e ferramentas para a execución de procesos.
- Identificación de esquemas de automatización de máquinas e equipamentos.

As actividades profesionais asociadas a esta función aplícanse en:

- Procesos de dimensionado.
- Procesos de construción.
- Procesos de lectura e interpretación de planos.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os obxectivos xerais a), d), e), e i) do ciclo formativo.

As liñas de actuación no proceso ensino-aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

- Preparación de planos, dimensionado e identificación de elementos ca simboloxía correspondente.
- Execución de esquemas automatizados.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Presentación do módulo	Visualización do transcurso de curso.	1	1
2	Introdución ó debuxo	Parámetros básicos, introdución ó manexo de útiles de debuxo.	14	12
3	Normalización e representación de vistas	Formatos normalizados, vistas normalizadas e liñas normalizadas	36	13
4	Representación de cortes, seccións	Xeneralidades, tipos de cortes , seccións	12	12
5	Acotacións	Coñecemento dos distintos tipos de cotas e a disposición correcta das mesmas nos planos	12	12
6	Representación de operacións e elementos normalizados. Tolerancias	Identificar e representar elementos de unións, elementos auxiliares, acotación de elementos, tolerancias dimensionais, axustes, tolerancias xeométricas, acabamentos superficiais e tratamentos	30	13
7	Planos de conxunto e despiece	Identificación de elementos que forman parte de un conxunto.	10	12
8	Representación de esquemas de automatización	Debuxo e interpretación de esquemas de automatización.	8	12
9	Realizar esbozos de útiles e ferramentas en CAD	Ordes e ferramentas para debuxar as pezas en 2D	36	13

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Presentación do módulo	1

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA2 - Identifica os compoñentes dos produtos representados nos planos, determina as tolerancias de forma e dimensións, e outras características de cada elemento que integra o produto, e analiza e interpreta a información técnica contida nos planos de fabricación	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO
RA4 - Interpreta esquemas de automatización de máquinas e equipamentos, e identifica os elementos representados en planos de instalacións pneumáticas, hidráulicas, eléctricas, programables e non programables.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.12 Descríbense as metoloxías a empregar no desenrolo do curso en canto útiles e manexo.
CA2.8 Descríbense as metoloxías a empregar no desenrolo do curso en canto compoñentes dun plano de fabricación mecánica.
CA3.8 Descríbense as metoloxías a empregar no desenrolo do curso en canto manexo de Cad
CA4.7 Descríbense as metoloxías a empregar no desenrolo do curso en canto esquemas automatizados

4.1.e) Contidos

Contidos
Interpretación gráfica

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Introdución ó debuxo	14

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Recoñecéronse os sistemas de representación gráfica.
CA1.2 Descríbíronse os formatos de planos empregados en fabricación mecánica e explicáronse as súas partes: marxes, cadros de rotulaxe, e sinais de centraxe e de orientación.
CA1.3 Interpretouse o significado das liñas representadas no plano (arestas, eixes, auxiliares, etc.) e a relación entre elas (espazamento, orde de prioridade, etc.).
CA1.4 Descríbíronse as escalas gráficas e as escalas normalizadas empregadas en fabricación mecánica.

4.2.e) Contidos

Contidos
Interpretación de planos de fabricación.
Normas de debuxo industrial.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Normalización e representación de vistas	36

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Interpretouse o significado das liñas representadas no plano (arestas, eixes, auxiliares, etc.) e a relación entre elas (espazamento, orde de prioridade, etc.).
CA1.5 Interpretouse a forma do obxecto representado nas vistas ou nos sistemas de representación gráfica.
CA3.1 Seleccionouse o sistema de representación gráfica máis acaído para representar a solución construtiva.

4.3.e) Contidos

Contidos
Vistas.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Representación de cortes, seccións	12

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Identifícaronse as seccións e os cortes representados nos planos.
CA1.8 Interpretáronse as vistas, as seccións e os detalles dos planos, e determinouse a información contida nestes.

4.4.e) Contidos

Contidos
Cortes e seccións.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Acotacións	12

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.7 Interpretáronse as dimensións do obxecto representado e identificáronse os sistemas de cotas.

4.5.e) Contidos

Contidos
Cotas. Interpretación dos símbolos utilizados en planos de fabricación.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Representación de operacións e elementos normalizados. Tolerancias	30

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA2 - Identifica os compoñentes dos produtos representados nos planos, determina as tolerancias de forma e dimensións, e outras características de cada elemento que integra o produto, e analiza e interpreta a información técnica contida nos planos de fabricación	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.9 Caracterizáronse as formas normalizadas do obxecto representado: roscas, soldaduras, entalladuras, etc.
CA2.2 Descríbóronse os tipos de axustes en relación coas tolerancias dimensionais.
CA2.3 Interpretáronse as tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais de fabricación dos obxectos representados.
CA2.5 Identificáronse os tratamentos térmicos e superficiais do obxecto representado.
CA2.6 Determináronse os elementos de unión.
CA2.7 Valorouse a influencia dos datos determinados na calidade do produto final.
CA3.5 Representouse no esbozo a forma, as dimensións (cotas e tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais), os tratamentos, os elementos normalizados e os materiais.

4.6.e) Contidos

Contidos
Representación de formas normalizadas: chavetas, roscas, guías, soldaduras, etc.
Interpretación dos símbolos utilizados en planos de fabricación.
Representación de tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais.
Representación de elementos de unión.
Representación de materiais.
Representación de tratamentos térmicos, termoquímicos e electroquímicos.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Planos de conxunto e despiece	10

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA2 - Identifica os compoñentes dos produtos representados nos planos, determina as tolerancias de forma e dimensións, e outras características de cada elemento que integra o produto, e analiza e interpreta a información técnica contida nos planos de fabricación	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.10 Identifícanse os termos en idiomas estranxeiros dos elementos normalizados.
CA1.11 Interpretáronse os planos de conxunto e os despezamentos empregados na industria, así como a designación dos elementos normalizados na listaxe de pezas.
CA2.1 Identifícanse os elementos normalizados que formen parte do conxunto.
CA2.4 Identifícanse os materiais do obxecto representado.

4.7.e) Contidos

Contidos
0 Interpretación de planos de fabricación en idiomas estranxeiros.
Planos de conxunto e despezamento.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Representación de esquemas de automatización	8

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Interpreta esquemas de automatización de máquinas e equipamentos, e identifica os elementos representados en planos de instalacións pneumáticas, hidráulicas, eléctricas, programables e non programables.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Interpretouse a simboloxía utilizada para representar elementos electrónicos, eléctricos, hidráulicos e pneumáticos.
CA4.2 Relacionáronse os compoñentes utilizados en automatización cos símbolos do esquema da instalación.
CA4.3 Identificáronse as referencias comerciais dos compoñentes da instalación e localizáronse os compoñentes nos catálogos de provedores ou en programas informáticos especializados.
CA4.4 Identificáronse os valores de funcionamento da instalación e as súas tolerancias.
CA4.5 Identificáronse as conexións e as etiquetas de conexión da instalación.
CA4.6 Identificáronse os mandos de regulación do sistema.

4.8.e) Contidos

Contidos
Identificación de compoñentes en esquemas pneumáticos, hidráulicos, eléctricos e programables.
Simboloxía de elementos pneumáticos, hidráulicos, eléctricos, electrónicos e programables.
Simboloxía de conexións entre compoñentes.
Etiquetas de conexións.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Realizar esbozos de útiles e ferramentas en CAD	36

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Recoñécéronse os sistemas de representación gráfica.
CA1.5 Interpretouse a forma do obxecto representado nas vistas ou nos sistemas de representación gráfica.
CA3.2 Preparáronse os instrumentos de representación e os soportes necesarios para a realización dos esbozos, tanto de forma manual como empregando ferramentas de CAD.
CA3.3 Realizouse manualmente o esbozo da solución construtiva dos útiles e das ferramentas, segundo as normas de representación gráfica.
CA3.4 Realizáronse representacións gráficas da solución construtiva dos útiles e das ferramentas segundo as normas de representación gráfica, utilizando programas CAD.
CA3.6 Realizouse un esbozo completo de xeito que permita o desenvolvemento e a construción dos útiles.
CA3.7 Propuxéronse melloras dos útiles e das ferramentas dispoñibles.

4.9.e) Contidos

Contidos
Manexo de programas CAD.
Técnicas de esbozamento a man alzada.
Esbozamento a man alzada de solucións construtivas de ferramentas e útiles para procesos de fabricación.
Esbozamento con programas de CAD de solucións construtivas de ferramentas e útiles para procesos de fabricación.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Punto 5. Criterios de cualificación

Os mínimos exigibles para alcanzar unha avaliación positiva son os criterios de avaliación sinalados como mínimos exigibles en cada unha das unidades didácticas.

Para obter a nota de cada avaliación e por tanto a nota final, farase da seguinte forma:

- 1.- En cada avaliación realizaranse as probas sinaladas como instrumentos de avaliación (IA) para cada criterio de avaliación (CA).
- 2.- Esas probas (IA_is) poden agruparse nun ou varios exames. A nota de cada exame virá dada polos pesos relativos dos CA_is avaliados.
- 3.- A nota da primeira avaliación estará en función dos CA_is avaliados nas probas realizadas durante ese período e dos seus pesos relativos.
- 4.- A nota das seguintes avaliacións estará en función dos CA_is avaliados nas probas realizadas durante ese e os anteriores períodos e dos pesos relativos desas CA_is. Dese xeito a nota da terceira avaliación coincidirá coa nota final.
- 5.- No caso de non superar algún dos criterios de avaliación a cualificación desas e das seguintes avaliacións será a de suspenso, ata que ese CA sexa recuperado.

No escenario I no que a ensinanza é presencial os criterios de avaliación serán os descritos no punto 4 e os criterios de cualificación serán os descritos neste mesmo punto con anterioridade.

No caso dun escenario II de ensinanza semipresencial os criterios de avaliación serán os descritos no punto 4 e os criterios de cualificación serán os descritos neste mesmo punto con anterioridade.

No caso dun escenario de tipo III no que a ensinanza pase a ser a distancia os instrumentos de avaliación serán substituídos cando eses instrumentos requiran o uso de taller. Nese caso os criterios de avaliación pasarían a non ser considerados mínimos exigibles e os instrumentos de avaliación pasarían a ser exames ou traballos a entregar polos alumnos en determinadas datas ou prazos a traveso da plataforma virtual empregada para a ensinanza a distancia.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Estas actividades estarán encamiñadas a axudar ao alumno a alcanzar aqueles resultados de aprendizaxe propios do módulo e que non se alcanzaron durante o período lectivo ordinario.

Para que o alumno que realice actividades de recuperación sexa avaliado positivamente deberá demostrar o seu dominio de todos os contidos, así como a adquisición de todos os resultados de aprendizaxe establecidos para o presente módulo mediante os seguintes medios:

- Realización dunha serie de exercicios indicados ao alumno e relacionados cos resultados de aprendizaxe non acadados.
- Realización dunha serie de prácticas de taller indicados ao alumno relacionados cos resultados de aprendizaxe non acadados.
- Realización dunha proba escrita onde deberá reflectir os seus coñecementos e a súa capacidade para aplicar os mesmos en supostos prácticos.

O alumnado matriculado en 2º curso que teña o módulo pendente, deberá ser informado das actividades de aprendizaxe programadas para a súa recuperación, e do período para a súa realización. Antes da avaliación previa á FCT, indícaráselle a data na que será avaliado mediante a realización dunha proba relacionada cos contidos mínimos exigibles. Se non acadase un resultado positivo poderá recuperar os contidos pendentes na 3ª avaliación e antes da finalización das actividades lectivas, indícarase a data en que será avaliado mediante a realización dunha proba relacionada cos contidos mínimos exigibles.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perdesse o dereito á avaliación continua terá dereito a unha proba final extraordinaria previa á avaliación final de módulos

correspondente, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde do 12 de xullo de 2011.

A proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua, consistirá nunha proba teórico-práctica na que o alumno terá a oportunidade de demostrar a adquisición dos resultados de aprendizaxe incluídos na presente programación, atendendo ós criterios de avaliación correspondentes.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A avaliación ten que servir para ter coñecemento da idoneidade ou non do funcionamento do método e o labor do profesor, que ademais servirá para poñer de manifesto a adecuación da programación á atención da diversidade e as necesidades educativas especiais. Os elementos de avaliación obteranse por medio dunha enquisa anónima e análise de resultados académicos das/os alumnas/os, considerando dúas perspectivas ou dimensións:

Externa, opinión dos estudantes e Interna, sobre o resultado do alumnado.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Realizarase unha proba inicial ó principio do curso co obxectivo de recoller información sobre os coñecementos previos dos alumnos con respecto á materia do módulo.

Logo o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno/a, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente. Tamén servirá ao profesor como punto de partida para a aplicación da súa metodoloxía, tanto no que se refire á temporalización, como na súa labor de atención á diversidade do alumnado.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Á hora de tratar os contidos, terase en conta as diferentes capacidades, necesidades, intereses e motivacións do alumnado, xa que se asume a súa heteroxeneidade e os diversos contextos aos que vai chegar a información que se lles ofrece.

A atención á diversidade supón recoñecer as diferentes motivacións, capacidades, estilos de aprendizaxe e intereses dos alumnos. O profesor debe axustar a súa pedagogía ás diferentes necesidades e facilitar recursos ou estratexias variadas.

Esta atención pódese proporcionar a través dunha metodoloxía que:

- comprobe os coñecementos previos dos alumnos e alumnas ao comezo de cada tema.
- profira actividades destinadas a emendar as lagoas que se detecten nos coñecementos de determinados alumnos.
- procure que os contidos novos se conecten cos coñecementos previos do alumnado.
- procure que a formulación dos contidos sexa adecuado ao nivel cognitivo do alumnado.
- propicie que o ritmo do aprendizaxe sexa marcado polo propio alumno.
- seleccione materiais e recursos variados en número, extensión, tipo, código que utilizan, grao de dificultade, etc.
- elabore programacións de aula permeables aos trocos que o profesor introduce habitualmente no seu práctico, co obxectivo de atender a todos os alumnos.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Na programación está implícita a educación en valores que toda persoa debe respectar: igualdade entre os sexos, coidado do medio ambiente, así como primar o esforzo persoal e fomentar o crecemento na madurez persoal dos alumnos.

Este módulo ten unha estreita relación cos seguintes temas transversais:

- Educación ambiental: O estudo crítico e a análise reflexiva efectuado polo alumnado ao longo dos distintos bloques de contidos durante o curso, pode contribuír a crear unha conciencia cidadá na que prevaleza a necesidade de preservar os medios naturais e ambientais, racionalizar o consumo da enerxía e dos recursos naturais, afirmando que o progreso non implica a destrución do medio ambiente.
- Educación para a saúde: No módulo aparecen referencias sobre as normas de hixiene e seguridade no traballo, así como a precaución no uso de máquinas e ferramentas, polo que o tema será tratado puntualmente a medida que se desenvolven os contidos.
- Educación para a igualdade de oportunidades: Concienciarase ao alumnado sobre a igualdade de oportunidades de ambos sexos, rompendo o tópico da discriminación ou adxudicación de tarefas por razóns de sexo.
- Educación para a competencia dixital: O alumnado comprenderá que o uso das tecnoloxías da información e da comunicación lle permitirá a adaptación ás novas situacións laborais, en tanto en canto, favorece o acceso aos recursos, ás ofertas formativas e ás noticias sobre o mundo laboral e económico que xurdan ao longo do curso.
- Educación moral e cívica. Analizarase e valorarase as implicacións que supón o desenvolvemento de determinados aspectos científicos e técnicos desde unha perspectiva moral e ética. Analizarase e valorarase desde a perspectiva ética e moral as consecuencias derivadas do desenvolvemento tecnolóxico na dimensión social e persoal de cada un.
- Educación para o consumidor. Analizaranse distintos problemas nos que se expoñen compras reais o que axudará a desenvolver no alumnado actitudes de consumidor responsable.
- Educación para a paz. Fomentarase o traballo cooperativo, incidirase no respecto ás ideas doutros. Desenvolverase unha actitude aberta e flexible ante as ideas e os traballos dos demais que axudaran a adquirir valores e actitudes que incidiran directamente neste tema transversal.
- Educación para o lecer. O gusto pola realización de actividades de lecer e afeccións relacionadas coas ciencias apoiarase con este módulo.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Inicialmente non se prevén actividades extraescolares. No obstante non se descarta que ao longo do curso poida facerse algunha visita a empresas do entorno, congresos,... ou organizarse charlas no centro, por parte de técnicos da área.

10. Outros apartados

10.1) Ubicación da programación na aula

A programación de aula quedará a disposición dos alumnos no taboleiro da clase e poderán consultala en calquera momento do curso.

10.2) Ubicación da programación na web

A programación está colgada na aplicación web www.edu.xunta.es/programacións, así como en formato papel no Departamento de Instalación e Mantemento do IES de Fene, a disposición do profesorado do Centro.